

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

РАДНА СВЕСКА БЕЗБЕДНО НА ДВА ТОЧКА

Добро дошао, драги мали бициклисто! 🚲

Бицикл не служи само за забаву - он је право возило са којим можеш да учествујеш у саобраћају и захтева твоју пуну пажњу. У овој свесци научићеш како да возиш бицикл безбедно, одговорно и самостално.

Кроз занимљиве задатке, причу и тестове научићеш:
како да припремиш свој бицикл,
како да се понашаш у саобраћају,
како да препознаш опасности,
како да будеш безбедан.

Решавај задатке, размишљај и сакупљај ★ звездице.

Сваки задатак који успешно решиш приближава те томе да постанеш спретнији бициклиста.

Срећно и уживај у учењу и вожњи бицикла!

Запамти:

Бити добар бициклиста значи да пазиш на себе, али и на друге.

Очекивана знања и вештине према узрасту

Бициклиста са навршених 7 година би требало да буде оспособљен:

- ☐ → да самостално заузме правилан положај за вожњу бицикла и правилно држи управљач
- ☐ → да распознаје делове бицикла
- ☐ → да разуме значај употребе заштитне kacиге и светлоодбојних материјала
- ☐ → да распознаје делове пута (тротоар, коловоз)
- ☐ → да вози без помоћних точкова
- ☐ → да безбедно крене, успори и заустави бицикл
- ☐ → да поред основних саобраћајних знакова као што је знак пешачки прелаз, познаје и саобраћајне знакове за обележавање пешачке зоне и зоне успореног саобраћаја

Бициклиста са навршених 9 година, додатно треба да буде оспособљен:

- ☐ → да вози једном руком када је то неопходно (при давању знака руком у погледу скретања)
- ☐ → да мења брзине
- ☐ → да правилно скреће лево и десно
- ☐ → да разуме шта је то „некатегорисани пут“
- ☐ → да познаје саобраћајне знакове за обележавање зоне „30“ и зоне школе

Бициклиста са навршених 12 година додатно треба да буде оспособљен:

- ☐ → да распознаје специфичне делове пута (бициклистичка стаза, пешачко-бициклистичка стаза, бициклистичка трака)
- ☐ → да познаје правила у саобраћају
- ☐ → да познаје саобраћајну сигнализацију
- ☐ → да учествује у саобраћају самостално
- ☐ → да препозна потенцијалне опасне ситуације и донесе исправну одлуку
- ☐ → да буде увек на опрезу и да се чува других учесника у саобраћају
- ☐ → да безбедно учествује у саобраћају у сложенијим ситуацијама, као што су проласци кроз сложеније и кружне раскрснице

Заједно са родитељима или наставницима провери шта већ знаш, а шта још треба да научиш и увежбаш. Ако још ниси савладао све што се очекује за твој узраст, не брини – свако напредује својим темпом. Важно је да корак по корак стичеш знање, самопоуздање и добре навике за безбедно учешће у саобраћају.

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Бициклисти од 7 година

МОЈИ ПРВИ БИЦИКЛИСТИЧКИ КОРАЦИ

Хајде да научимо како да припремимо себе и бицикл за безбедну вожњу!

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Повежи назив са делом бицикла на слици испод.

ОСВОЈИО СИ: ★

Браво, сада знаш све делове бицикла!

ПРОВЕРА И ОДРЖАВАЊЕ БИЦИКЛА

 ТВОЈ ЗАДАТАК: Да ли је спреман за вожњу?

Погледај бицикл са бројевима → за сваки доле наведен проблем са делом бицикла → упиши број у кружиће испод слике.

- Задње светло недостаје.
- Звонце не ради.
- Ланац је зарђао и испао из лежишта.
- Кочница је неисправна.
- Гума је издувана.
- Блатобран је олабављен.
- Предње светло не ради.

ОСВОЈИО СИ: ★★

Браво, сада знаш да провериш да ли је бицикл безбедан за вожњу!

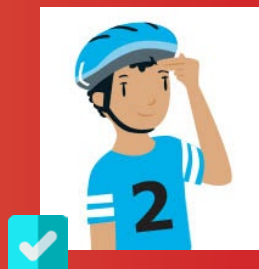
ЧУВАЈ ГЛАВУ, НОСИ КАЦИГУ

Овде је твој задатак да набавиш бициклическу kacигу и да научиш како да је правилно користиш.

Научи правило **2V1** да би исправно подесио kacигу

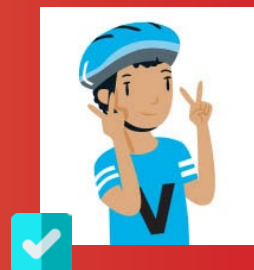
2

Два прста могу да стану између обрва и kacиге

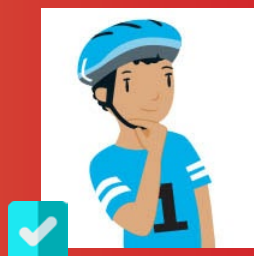
V

Бочни каишеви формирају облик слова „V“ испод уха

1

Простор између закопчаног каиша и браде је ширине једног прста

САВЕТ:

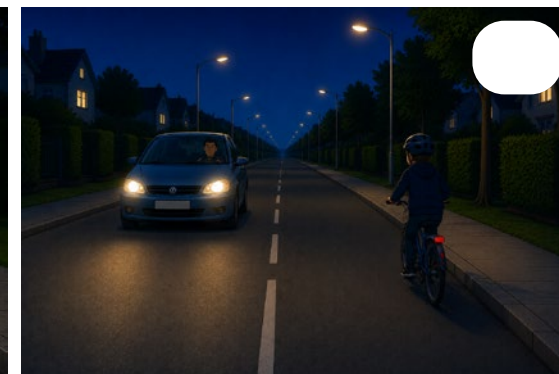
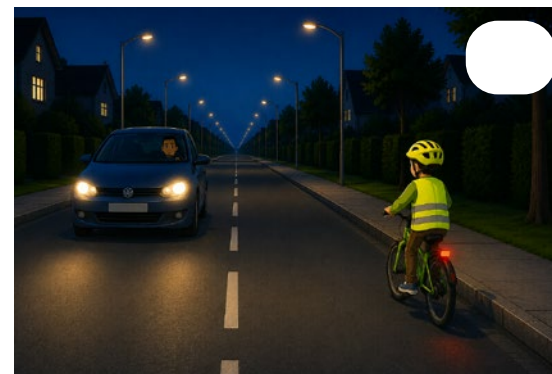
Кацигу купуј паметно – уживо или онлајн, са одраслим провери да ли је твој избор сјајан. А кад видиш EN 1078 број, знаш да је то прави избор твој! ✓

КО СЕ БОЉЕ ВИДИ?

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Погледај обе слике. Обележи знаком ✓ слику на којој је бициклиста добро уочљив и безбеднији у саобраћају, а ✗ знаком слику на којој бициклиста није довољно уочљив возачу аутомобила и није безбедан.

Тамна одећа - тешко уочљиво
Светла одећа и прслук - лако уочљиво

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Обоји бициклисту:

1. у тамну одећу
2. у светлу одећу
3. у светлу одећу и светлоодбојни прслук

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★

Браво, сада знаш како да будеш уочљив и безбедан бициклиста!

ИЗАБЕРИ БЕЗБЕДНО МЕСТО ЗА ВОЖЊУ

Док не напуниш 9 година, бицикл смеш да возиш само на местима где нема саобраћаја, на пример:

- ◇ у школском дворишту,
- ◇ у парковима и на игралиштима, или
- ◇ на полигонима.

Изузетак:

Ако си под надзором особе старије од 16 година, можеш да возиш бицикл у пешачкој зони и зони успореног саобраћаја.

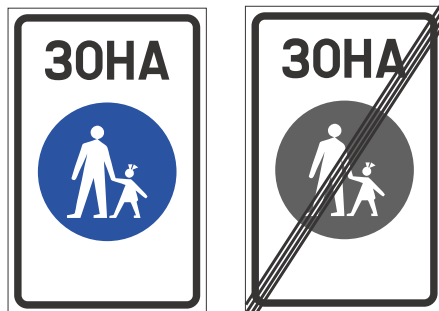

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Пронађи у месту где живиш једно безбедно место за вожњу бицикла. Затим, пронађи пешачку зону и зону успореног саобраћаја ако постоје у твом месту. Да би препознао те зоне, потражи следеће саобраћајне знакове.

Саобраћајни знакови који означавају почетак и завршетак **пешачке зоне**

део пута, улице или насеља који је првенствено намењен саобраћају пешака

Саобраћајни знакови који означавају почетак и завршетак **зоне успореног саобраћаја**

део пута, улице или насеља где коловоз користе пешаци и возила

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★

Браво, сада знаш где безбедно да возиш бицикл док не напуниш 9 година!

ШТА ЗНАЧИ СИГНАЛ?

СИГНАЛ ЗА ПОЛАЗАК, А ТАКОЂЕ И СИГНАЛ ЗА СКРЕТАЊЕ ЛЕВО

СИГНАЛ ЗА СКРЕТАЊЕ ДЕСНО

СИГНАЛ ЗА ЗАУСТАВЉАЊЕ

СИГНАЛ ЗА УСПОРАВАЊЕ

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Покушај да одмах поновиш знакове са слика, без бицикла. Када си на безбедном месту за вожњу бицикла, вежбај ове знакове возећи бицикл уз надзор старије особе.

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★

Браво, сада знаш како да даш знак руком и шта он значи!

ТЕСТ БРОЈ 1

Тест који је пред тобом проверава све што си до сада научио о безбедној вожњи бицикла. Тачне одговоре можеш пронаћи на крају радне свеске.

1. ЗАОКРУЖИ НА СЛИЦИ.

- а. Кочнице
- б. Задње светло
- ц. Мацје очи

Број поена: 3

2. ШТА ОЗНАЧАВА ЗНАК НА СЛИЦИ?

- а. Почетак зоне успореног саобраћаја
- б. Почетак пешачке зоне

Број поена: 2

3. ШТА ОЗНАЧАВА СИГНАЛ НА СЛИЦИ?

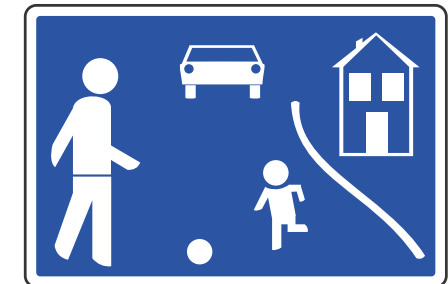
- а. Полазак
- б. Скретање удесно
- ц. Заустављање

Број поена: 3

4. ШТА ОЗНАЧАВА ЗНАК НА СЛИЦИ?

- а. Почетак зоне успореног саобраћаја
- б. Почетак пешачке зоне

Број поена: 2

МАЛА ДИПЛОМА

(име и презиме)

јер је успешно урадио тест и постао
ПОЧЕТНИК БЕЗБЕДНЕ ВОЖЊЕ БИЦИКЛА

Потпис наставника/родитеља:

Датум:

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Бициклисти од 9 година

ПАМЕТНИ БИЦИКЛИСТА

Пре него што наставиш даље, погледај шта си научио/ла у делу „Моји први бициклички кораци“ (Бициклисти од 7 година). Да ли си урадио/ла све задатке и освојио/ла све звездице?

💡 Запамти - није важно колико имаш година, већ шта си научио/ла. Ако нешто још ниси савладао/ла, врати се корак уназад и утврди градиво. Када успешно завршиш први део, спреман/на си за следећи корак!

У наставку те чека нови ниво - „Паметан бициклиста“, где ћеш научити како да се понашаш у саобраћају и постанеш безбедан и одговоран возач бицикла.

Када напуниш 9 година, смеш да возиш бицикл на посебним местима:

- у „Пешачкој зони“
- у „Зони успореног саобраћаја“
- у „Зони 30“
- у „Зони школе“
- по некатегорисаном путу

Научио си шта је Пешачка зона и Зона успореног саобраћаја у претходном делу радне свеске. Врати се неколико страница уназад да погледаш саобраћајне знакове за ове две зоне.

Пешачка зона

Зона успореног саобраћаја

Саобраћајни знакови за почетак и завршетак „Зоне 30“

део пута, улице или насеља у којој је брзина кретања возила ограничена до 30 km/h

Саобраћајни знакови за почетак и завршетак „Зоне школе“

део пута или улице који се налази у близини школе

Некатегорисани пут

- обично пут на коме нема много саобраћаја;
- често неасфалтиран пут;
- најчешће мањи пут који води до кућа, дворишта, њива, шума, паркова, и слично.

СИГНАЛИЗИРАЊЕ

Полазак – стартовање

- 1 Заузми положај за кретање.
- 2 Погледај уназад преко левог рамена да се увериш да не ометаш некога иза себе.
- 3 Сигнализирај испруженом левом руком о намери да започињеш кретање.
- 4 Врати леву руку на управљач.
- 5 Погледај уназад поново и ако је безбедно, крени са обе руке на управљачу.

Знак за
започињање
кретања -
полазак или
скретање лево

Знак за
скретање десно

Обилажење препрека (рупа, бара и друге препреке)

- 1 Погледај уназад преко левог рамена да провериш саобраћај и да се увериш да не ометаш некога иза себе.
- 2 Сигнализирај испруженом левом руком о намери да скрећеш улево, односно да обилазиш препреку.
- 3 Врати леву руку на управљач.
- 4 Погледај уназад поново и ако је безбедно, крени са обе руке на управљачу да обилазиш препреку.

Заустављање

- 1 Размисли да ли је безбедно место за заустављање (осветљено, прегледно, без препрека...).
- 2 Погледај уназад преко левог рамена да се увериш да не ометаш некога иза себе.
- 3 Ако је безбедно, дај знак за заустављање махањем испруженом левом руком.
- 4 Полако притисни кочницу и врати леву руку на управљач.
- 5 Заустави се поред ивичњака и сиђи на тротоар.

Знак за
успоравање

Знак за
заустављање

Кочење

- 1 Кочи када бицикл иде право (избегавај кочење у кривини, јер можеш изгубити стабилност).
- 2 Пажљиво кочи ако је пут по коме возиш клизав, нераван или има шљунка, песка итд.
- 3 Задњом кочницом треба да кочиш увек тренутак пре кочења предњом.
- 4 Мало јаче кочи задњом него предњом кочницом да не би дошло до клизања и губитка контроле.
- 5 Треба да кочиш постепено, јер нагло кочење може да утиче на губитак контроле.

ТЕСТ БРОЈ 2

Тест који је пред тобом проверава све што си до сада научио о безбедној вожњи бицикла. Тачне одговоре можеш пронаћи на крају радне свеске.

1. ЗАОКРУЖИ НА СЛИЦИ.

- а. Управљач
- б. Предње светло
- ц. Педале

Број поена: 3

2. ШТА ОЗНАЧАВА СИГНАЛ НА СЛИЦИ?

- а. Скретање улево
- б. Скретање удесно
- ц. Заустављање

Број поена: 2

3. ШТА ТРЕБА ПРВО ДА УРАДИМО КАД КРЕНЕМО?

- а. Да погледамо уназад
- б. Да позвонимо
- ц. Да дамо сигнал руком

Број поена: 2

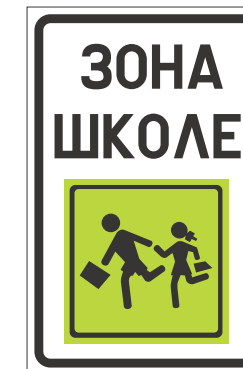
4. ШТА ТРЕБА ПРВО ДА УРАДИМО КАД ХОЋЕМО ДА СЕ ЗАУСТАВИМО?

- а. Погледамо уназад преко левог рамена
- б. Покажемо знак руком за заустављање
- ц. Притиснемо кочницу

Број поена: 2

5. ШТА ОЗНАЧАВА ЗНАК НА СЛИЦИ?

- а. Почетак зоне школе
- б. Почетак зоне 30

Број поена: 1

ПАМЕТНА ДИПЛОМА

(име и презиме)
јер је успешно урадио тест и постао
ПАМЕТАН БИЦИКЛИСТА

Потпис наставника/родитеља: _____
Датум: _____

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Бициклисти од 12 година

БИЦИКЛИСТА У САОБРАЋАЈУ

Пре него што наставиш даље, подсети се шта си научио/ла у претходним деловима радне свеске. Да ли си урадио/ла све тестове?

💡 Запамти - није важно колико имаш година, већ да ли разумеш због чега правила постоје и да ли их примењујеш. Ако нешто још увек ниси савладао/ла, врати се корак уназад и утврди градиво. Када успешно завршиш претходне делове радне свеске, спреман/на си за следећи корак!

У наставку те чека нови ниво - „Бициклиста у саобраћају“, где ћеш научити како да самостално и безбедно возиш бицикл у саобраћају и постанеш прави мајстор вожње бицикла.

🚲 Хајде да кренемо!

Са навршених 12 година смеш да возиш бицикл на улицама и путевима, али мораш поштовати правила саобраћаја.

Најбезбеднија места за вожњу бицикла, на којима нема моторних возила, јесу бициклистичке стазе и пешачко - бициклистичке стазе.

Бирам место где возим бицикл

Бициклистичка стаза је пут искључиво за кретање бицикала и лаких електричних возила.

Саобраћајни знакови који означавају почетак и завршетак бициклистичке стазе

Постоје и стазе резервисане за бициклисте и пешаке, на којима један део стазе користе бициклисти, а други део пешаци, одвојено.

Саобраћајни знакови који означавају почетак и завршетак стазе резервисане за бициклисте и пешаке

Такође, пешачко - бициклистичка стаза је намењена за кретање пешака, бицикала и лаких електричних возила, заједно.

Саобраћајни знакови који означавају почетак и завршетак пешачко - бициклистичке стазе

🖍 ТВОЈ ЗАДАТАК:

Да ли у месту где живиш постоје бициклистичке стазе или пешачко - бициклистичке стазе? Да би препознао те стазе, потражи саобраћајне знакове којима су те стазе означене.

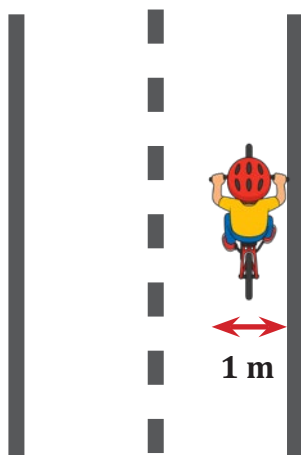
Бирам место где возим бицикл

Ако поред коловоза не постоји бицикличка стаза или пешачко - бицикличка стаза, провери да ли на коловозу постоји обележена трака за бициклисте која се назива бицикличка трака.

Најважније правило је да се бициклиста увек мора кретати **десном страном у смеру кретања возила**, као и остала возила.

Где не постоји посебна стаза, односно, трака, бициклиста сме да се креће коловозом, али што ближе десној ивици коловоза, у ширини од **највише 1 метар од десне ивице коловоза**. Ако возиш бицикл у друштву са другарима, никада немојте да возите један поред другог, већ један иза другог.

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Поређај следеће површине од најбезбедније (број 1) до најнебезбедније (број 3).

___ Коловоз

___ Бицикличка стаза

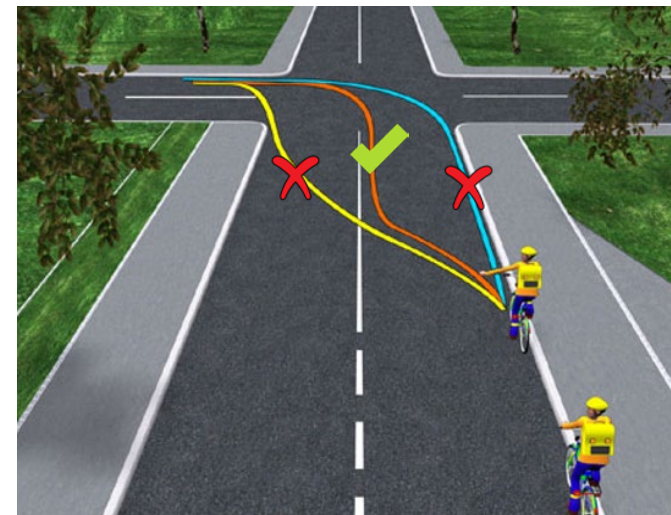
___ Бицикличка трака

ОСВОЈИО СИ: ★

Браво, сада знаш да изабереш места где безбедно да возиш бицикл!

Лево скретање

Када желиш да скренеш лево, прво погледаш назад преко левог рамена да провериш саобраћај иза и поред себе. Ако нема возила или су возила далеко, дајеш сигнал испруженом руком - и даље возиш дуж десне ивице пута. Поново погледаш преко левог рамена и ако нема возила, правилно вршиш лево скретање пратећи путању означену наранџастом бојом на слици.

Ако су возила близу и није безбедно, сачекај да возила прођу, па крени када буде безбедно. Рука мора бити испружена све време док се не изврши скретање, а када је скретање завршено, можеш спустити руку.

 ЗАПАМТИ: СИГНАЛ РУКОМ ПОКАЗУЈЕ НАМЕРУ ДА ЖЕЛИШ ДА СКРЕНЕШ И НЕ ЗНАЧИ ДА ИМАШ ПРАВО ПРОЛАЗА!

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Бициклиста жели да скрене лево на раскрсници. Из супротног смера наилази путнички аутомобил који наставља кретање право. Поређај радње бициклисте правилним редоследом тако што ћеш уписати бројеве од 1 (прва радња) до 5 (последња радња).

___ Започни скретање лево.

___ Пропусти возила која долазе из супротног смера.

___ Осмотри саобраћај иза себе.

___ Дај знак руком за скретање лево.

___ Поново погледај преко левог рамена.

ОСВОЈИО СИ: ★★

Браво, сада знаш да безбедно скрећеш на раскрсници!

Безбедан прелазак преко коловоза

Када си бициклиста, правилан поступак преласка преко коловоза **на пешачком прелазу** је:

- ✓ сиђеш са бицикла пре пешачког прелаза,
- ✓ прелазиш пешачки прелаз као пешак, и
- ✓ гураш бицикл поред себе.

Бицикл се приликом преласка преко коловоза може возити само на **прелазу бициклистичке стазе или пешачко - бициклистичке стазе преко коловоза**, наравно пажљиво и у складу са саобраћајном сигнализацијом.

саобраћајни знак и ознака на коловозу "прелаз бициклистичке стазе преко коловоза"

саобраћајни знак и ознака на коловозу "пешачки прелаз и прелаз бициклистичке стазе преко коловоза"

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Поређај кораке бројевима од 1 до 4 према редоследу којим треба да поступиш када прелазиш пешачки прелаз са бициклом.

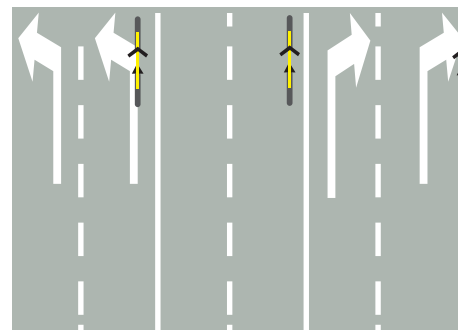
- _____ Погледам лево, десно и поново лево.
- _____ Сиђем са бицикла.
- _____ Пређем преко коловоза гурајући бицикл.
- _____ Уверим се да су се возила зауставила.

ОСВОЈИО СИ: ★★ ★

Браво, сада знаш како да безбедно пређеш коловоз као бициклиста!

Сложене раскрснице

Једна од најсложенијих ситуација у саобраћају је пролазак кроз раскрсницу, посебно када се ради о великим раскрсницама у којима има пуно возила. Када прилазиш раскрсници са више саобраћајних трака, одабери траку која показује правац којим ти желиш да идеш (лево, право или десно).

САВЕТ

Ако има више трака за скретање или кретање право, увек бирај десну

Пре уласка у раскрсницу успостави контакт очима са осталим учесницима у саобраћају и благовремено им дај сигнал шта намераваш да урадиш и буди сигуран да је сигнал примљен и прихваћен.

САВЕТ

Уколико не можеш лако и безбедно да се престројиш на раскрсници са више саобраћајних трака, боље је да изабереш пешачки прелаз и прођеш кроз раскрсницу гурајући бицикл поред себе.

Вожња кроз кружни ток

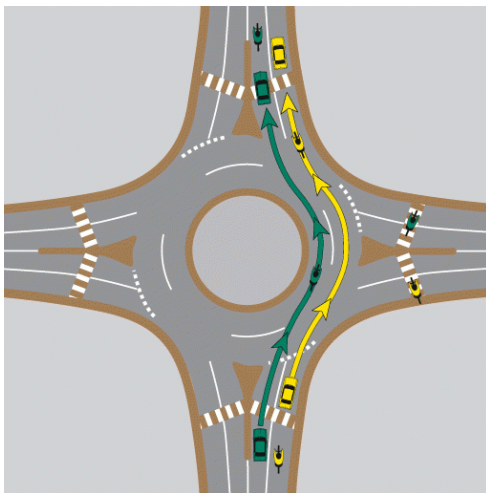
Кроз раскрсницу са кружним током саобраћаја, можеш проћи на два начина:

1. Као бициклиста

Возиш бицикл кроз кружни ток као и друга возила и поштујеш правила саобраћаја у кружном току.

2. Као пешак

Ако се не осећаш сигурно, сиђи са бицикла и пређи преко пешачких прелаза гурајући бицикл поред себе.

Пре уласка у кружни ток

👁️ Погледај да ли у кружном току већ има возила.

🚗 Војила која се већ налазе у кружном току имају првенство пролаза.

🚲 Уђи у кружни ток тек када је безбедно.

Издазак из кружног тока са више трака

👁️ Војила која се налазе у десној траци у кружном току могу наставити кретање право кроз кружни ток.

🚗 Ако желиш да изађеш из унутрашње (леве) траке, прво пропусти та војила.

🚲 Тек након тога безбедно напусти кружни ток.

Видљивост бициклисте ноћу

🖍️ ТВОЈ ЗАДАТАК:

Погледај слику испод и уочи бициклисте. Да ли мислиш да си их лако уочио/ла? Наведи 3 основне грешке које су видљиве на основу слике, а односе се на понашање и опрему бициклиста и опрему бицикла.

1. _____
2. _____
3. _____

🖍️ ТВОЈ ЗАДАТАК:

Допуни реченицу. При кретању ноћу или у условима смањене видљивости бицикл мора имати упаљено:

_____ светло на предњој страни бицикла.

_____ светло на задњој страни бицикла.

Бело светло помаже теби да видиш пут испред себе.
Црвено светло помаже другим учесницима у саобраћају да виде тебе.

ПОДСЕТНИК

За већу уочљивост и безбедност, не заборави и:

- светлу или рефлектујућу одећу / прслук
- заштитну кацигу

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★

Браво, сада знаш како да видиш и будеш виђен док возиш бицикл!

Познавање саобраћајне сигнализације

Као што су слова азбука за читање, тако су саобраћајни знакови азбука за безбедно учешће у саобраћају. Саобраћајни знакови су:

- знакови опасности,
- знакови изричитих наредби, и
- знакови обавештења.

ЗНАКОВИ ОПАСНОСТИ

Знакови опасности служе да се учесници у саобраћају упозоре на опасност која им прети на одређеном месту или делу пута и да се обавесте о природи те опасности. Имају облик троугла, изузев знакова који означавају укрштање пута и железничке пруге у нивоу. Погледај неке од знакова опасности.

знакови означавају опасне кривине на путу (налево и надесно)

знакови означавају опасан успон и опасну низбрдицу

знак означава наилазак на део пута или место на путу на коме учесницима у саобраћају прети опасност

знакови означавају наилазак на део пута на којем постоји опасност од одрона камења

знакови означавају нераван коловоз (опасне избочине и улегнућа)

ЗНАКОВИ ИЗРИЧИТИХ НАРЕДБИ

Знакови изричитих наредби служе да учесницима у саобраћају на путу ставе до знања забране, ограничења и обавезе. Погледај како изгледају.

Знакови изричитих наредби којима су прописане забране и ограничења

пут или део пута где је забрањен саобраћај за бицикле

ограничење брзине - забрањено кретање брзином већом од означене на знаку

знак означава забрану саобраћаја за сва возила у оба смера

знак означава забрану саобраћаја за возила у једном смеру, и то возилима из смера према коме је окренуто лице знака

Знакови изричитих наредби којима су прописане обавезе

Неке од саобраћајних знакова смо већ имали прилику да видимо у претходним деловима радне свеске. Редом су приказани саобраћајни знакови за означавање пешачке стазе, бицикличке стазе, одвојене бицикличке и пешачке стазе и заједничке пешачко - бицикличке стазе.

Поред тога, постоје саобраћајни знакови који означавају обавезан смер кретања, дозвољене смерове кретања, кружни ток саобраћаја, као и начин обилажења (са које стране је потребно обићи).

Знакови изричитих наредби којима је прописано првенство пролаза

У овој групи се налазе неки од најважнијих саобраћајних знакова које је потребно да познајете уколико возите бицикл на путевима и улицама.

Обавезно се заустави и уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилазиш. Уколико је знак постављен испред прелаза пута преко пруге, обавезно се заустави и уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи на коју наилазиш.

Уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилазиш. Уколико је знак постављен испред прелаза пута преко пруге, уступи првенство пролаза шинском возилу које се креће по прузи на коју наилазиш.

ТВОЈ ЗАДАТАК:

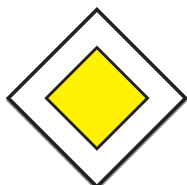
Погледај слику и одговори.

1. Шта означава број 1?
2. Шта означава број 2?
3. Где се налази бициклиста?

Шта мораш прво да урадиш када приђеш раскрсници са слике ако си бициклиста?

ЗНАКОВИ ОБАВЕШТЕЊА

Знакови обавештења пружају учесницима у саобраћају обавештења о путу којим се крећу, називима места кроз која пут пролази и удаљености до тих места, престанку важења знакова изричитих наредби и друга обавештења. Погледај неке знакове обавештења са којима се најчешће сусрећемо.

знак означава пут или део пута на коме возила имају првенство пролаза

знак означава место на коме се налази пешачки прелаз

знак означава место на коме се налази прелаз бицикличке стазе преко коловоза

знак означава место на коме се налази прелаз бицикличке стазе и пешачки прелаз преко коловоза

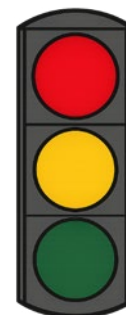
знак означава место од кога почиње насеље

знак означава место на коме се завршава насеље

Поред саобраћајних знакова, постоје и семафори. Семафори служе да се помоћу различитих боја регулише првенство пролаза у раскрсници. За то се користе три боје које означавају различите сигнале. Значења тих боја, тј. сигнала су:

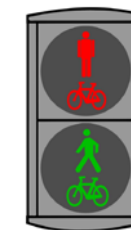
- **укључено црвено светло** – забрањен пролаз
- **укључено жуто истовремено са црвеним светлом** – забрањен пролаз, који најављује укључивање зеленог светла
- **укључено зелено светло** – дозвољен пролаз
- **укључено жуто светло** – забрањен пролаз, осим у случају када си близу и не можеш се безбедно зауставити код семафора
- **трепћуће жуто светло** – обавеза за све учеснике у саобраћају да се крећу уз повећану опрезност
- **трепћуће зелено светло** – дозвољен пролаз који најављује укључивање жутог, а затим црвеног светла.

семафори за возила

семафори за бицикле

семафори за пешаке и бицикле

ТВОЈ ЗАДАТАК:

Испод сваке тврдње заокружи ☒ ТАЧНО или ☐ НЕТАЧНО.

1. Бициклиста мора поштовати знак STOP.
2. Бициклиста може проћи кроз црвено светло ако нема возила.
3. При уласку у кружни ток треба пропустити возила која се већ налазе у кружном току.
4. Ако нема других возила, можеш проћи знак STOP без заустављања.

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★

Браво, добар бициклиста не само да познаје правила – он их увек и поштује!

Да ли те возач види?

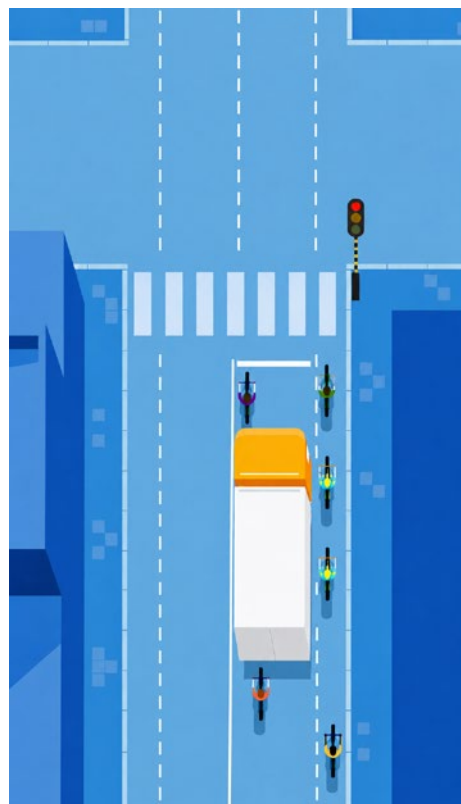
👁️ Возач камиона или аутобуса не може увек да види све што се налази око његовог возила.

⚠️ Простор који возач не може да види назива се **МРТВИ УГАО**.

🚲 Ако се налазиш у мртвом углу, возач можда неће знати да си поред њега.

📌 ТВОЈ ЗАДАТАК:

Заокружи бициклите на слици које возач камиона не може да види.

💡 Запамти:

Посебно је опасно када се налазиш поред десног бока, а аутобус или камион скрећу десно, па чак и лево, јер тако великим возилима треба више простора за заокрет.

Погледајте слике и опишите шта је небезбедно.

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★★★

Браво, сада знаш да је опасно возити близу камиона и аутобуса!

Пази на врата!

Увек пажљиво обилази паркирана возила.

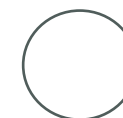
👁️ Пре обиласка, обавезно погледај да ли има возила иза тебе. Уколико наилази неки аутомобил, сачекај да прође, па тек онда крени у обилазак.

⚠️ Немој возити одмах до паркираног аутомобила јер тако избегаваеш да удариш у изненада отворена врата.

🚲 Вози бар 1 метар од паркираног аутомобила.

📌 ТВОЈ ЗАДАТАК:

Обоји зеленом бојом круг на слици на којој се бициклиста безбедно креће, а црвеном бојом круг на слици где бициклсти прети опасност.

💡 Запамти: Посебно буди опрезан/на када пролазиш поред паркираног аутомобила ако приметиш да се неко налази у аутомобилу.

ОСВОЈИО СИ: ★★★★★★★

Браво, сада знаш да је опасно возити близу паркираних возила!

Уочи опасност

Увек обрати пажњу на пут испред себе како би на време уочио неке опасности, као што су рупе, шљунак, стакло, решетке од канализације или друге опасности.

Никад немој да кочиш нагло на пешачком прелазу када је коловоз мокар, јер може доћи до клизања бицикла, губитка контроле и пада.

Специфична ситуација у којој треба да будеш веома опрезан је и **прелазак преко пруге или шине**. Никад немој да прелазиш преко пруге када су рампе спуштене или је забрањен пролаз. При преласку преко пруге увек вози бицикл тако да прелазиш шине под правим углом, посебно када је мокро, јер може доћи до клизања, губитка контроле и пада.

Временске непогоде

Киша = клизав пут

Када пада киша, пут постаје клизав. Вози спорије, држи већу удаљеност и буди спреман да кочиш раније него иначе.

Ноћ и лоша видљивост

У мраку и по киши возачи те теже виде. Зато је обавезно да бицикл има предње и задње светло, а да ти будеш обучен у светле боје или у одећу са рефлектујућим својствима.

Замке на коловозу

Шахтови, пешачки прелази и ознаке на коловозу могу бити посебно клизави. Велике баре избегавај јер у њима могу бити рупе које не видиш или скривени предмети.

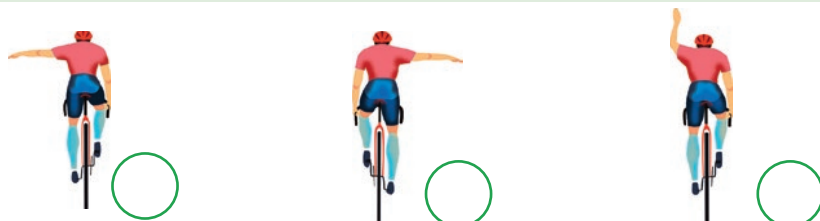

ТЕСТ БРОЈ 3

Тест који је пред тобом проверава све што си до сада научио о безбедној вожњи бицикла. Тачне одговоре можеш пронаћи на крају радне свеске.

1. ОЗНАЧИ СЛИКУ КОЈА ПРИКАЗУЈЕ СИГНАЛ ЗА „ЗАУСТАВЉАЊЕ”

2. ОЗНАЧИ СЛИКУ САОБРАЋАЈНОГ ЗНАКА „ПОЧЕТАК ЗОНЕ УСПОРЕНОГ САОБРАЋАЈА”

3. ОЗНАЧИ ШТА ПРВО ТРЕБА ДА УРАДИШ КАДА ЖЕЛИШ ДА СКРЕНЕШ

4. ОЗНАЧИ САОБРАЋАЈНИ ЗНАК „ЗАБРАНА САОБРАЋАЈА ЗА БИЦИКЛИСТЕ”

5. КАДА ВОЗИШ БИЦИКЛ ПО ПУТУ МОРАШ ДА БУДЕШ БЛИЗУ:

6. ОЗНАЧИ САОБРАЋАЈНИ ЗНАК „СТАЗА РЕЗЕРВИСАНА ЗА БИЦИКЛИСТЕ И ПЕШАКЕ”

7. ПРЕ УЛАСКА У РАСКРСНИЦУ СА КРУЖНИМ ТОКОМ, МОРАШ ПРОПУСТИТИ ВОЗИЛА:

8. ОЗНАЧИ САОБРАЋАЈНИ ЗНАК „БИЦИКЛИСТИ НА ПУТУ”

9. АКО НА ПУТУ ПОСТОЈЕ ТРИ САОБРАЋАЈНЕ ТРАКЕ ЗА СКРЕТАЊЕ ЛЕВО, УВЕК БИРАЈ:

ПОДСЕТНИК ЗА ПРОВЕРУ И ОДРЖАВАЊЕ БИЦИКЛА

Провера бицикла

- Да ли су кочнице исправне?
- Да ли су истрошене кочионе плочице?
- Да ли су оба светла исправна?
- Да ли су гуме довољно напумпане?
- Да ли су гуме истрошене или оштећене?
- Да ли су сајле оштећене?
- Да ли је положај седишта добар (да ли га треба подесити)?
- Да ли су шrafoви затегнути, нарочито на блатобранима, кочницама, носачима?
- Да ли је нека жица оштећена или лабава?
- Да ли се точкови нормално окрећу?
- Да ли је ланац оштећен или зарђао?
- Да ли је осовина искривљена или оштећена?
- Да ли мењач нормално ради?
- Да ли је звонце на правилној удаљености?
- Да ли је рам оштећен?

Одржавање бицикла

- Чишћење светала и мачјих очију.
- Подешавање кочница.
- Подмазивање сајли мењача.
- Подмазивање сајли кочница.
- Дотезање педала.
- Чишћење металних делова.
- Чишћење и подмазивање ланца и мењача брзина.
- Расклапање, чишћење и подмазивање управљача и осовина.

Заједно са неком старијом особом из окружења користи листе са ове стране да провераваш и одржаваш бицикл.

Увек када нешто приметиш, затражи помоћ старијих који ће поправити бицикл или одвести бицикл код мајстора.

Бицикл мора увек да буде у исправном стању и треба га редовно проверавати и одржавати.

ОДГОВОРИ НА ТЕСТОВЕ

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

Чувај себе,
пази на друге!

ТЕСТ БРОЈ 1

2б, 3а, 4а

ТЕСТ БРОЈ 2

2а, 3а, 4а, 5а

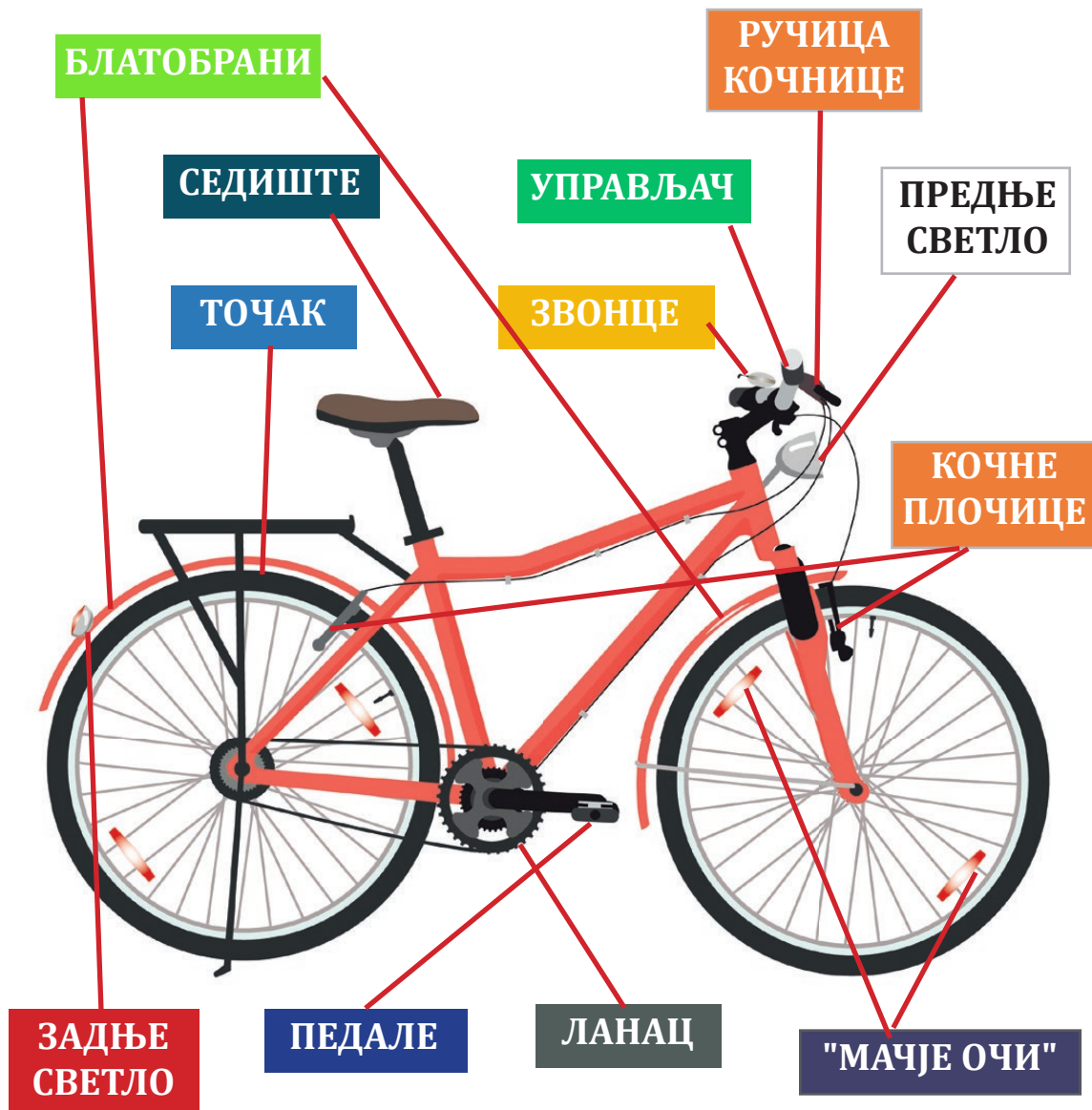

ТЕСТ БРОЈ 3

1-слика десно, 2-слика десно, 3-слика у средини, 4-слика десно,
5-слика лево, 6-слика лево, 7-слика лево, 8-слика у средини,
9-слика лево

РЕШЕЊА ЗАДАТАКА

Страна 8

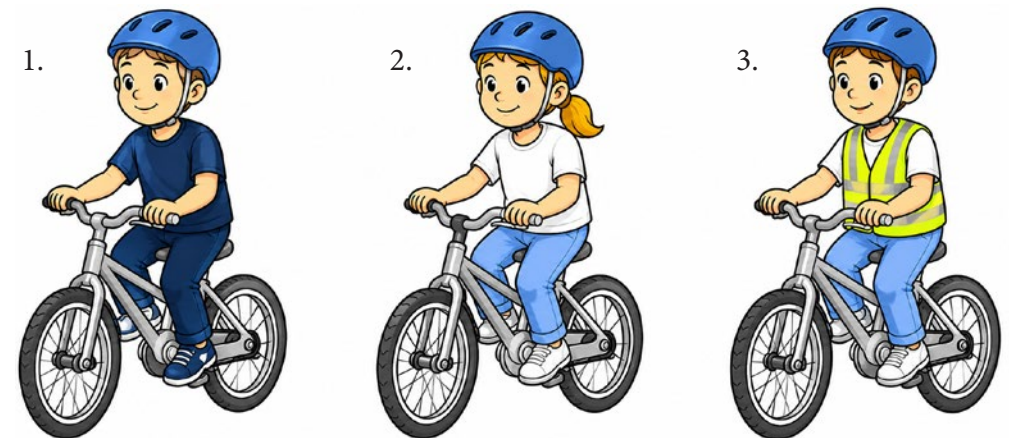

Страна 9

- 5 Задње светло недостаје.
- 3 Звонце не ради.
- 7 Ланац је зарђао и испао из лежишта.

- 4 Кочница је неисправна.
- 1 Гума је издувана.
- 6 Блатобран је олабављен.
- 2 Предње светло не ради.

Страна 11

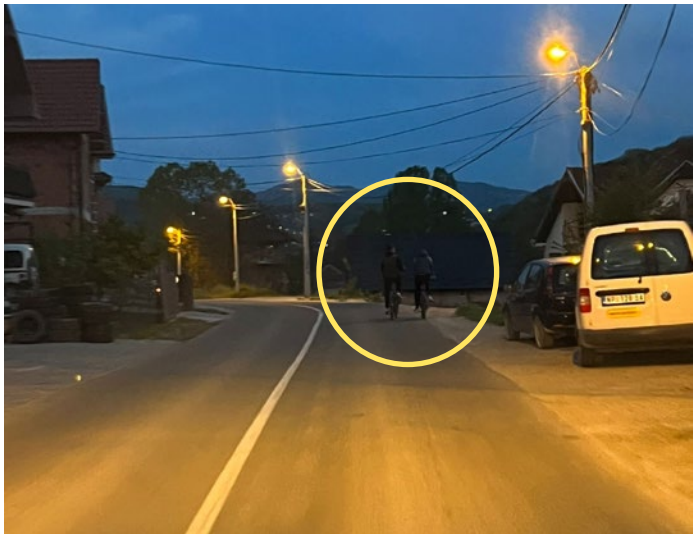

Страна 28

- 3 Коловоз
- 1 Бицикличка стаза
- 2 Бицикличка трака

- 5 Започни скретање лево.
- 4 Пропусти возила која долазе из супротног смера.
- 1 Осмотри саобраћај иза себе.
- 2 Дај знак руком за скретање лево.
- 3 Поново погледај преко левог рамена.

- 2 Погледам лево, десно и поново лево.
- 1 Сиђем са бицикла.
- 4 Пређем преко коловоза гурајући бицикл.
- 3 Уверим се да су се возила зауставила.

- 1. возе бицикл један поред другог, уместо један иза другог
- 2. возе бицикл без флуоресцентног прслука или друге одеће светле боје
- 3. возе бицикл у сумрак/ноћу без упаљених светала на бициклу

- Бело светло на предњој страни бицикла.
- Црвено светло на задњој страни бицикла.

- 1. Саобраћајни знак „Обавезно заустављање“ (такозвани знак "STOP") означава да возач мора обавезно да заустави возило и уступи првенство пролаза возилима која се крећу путем са првенством пролаза.
- 2. Линија заустављања означава место на коловозу испред кога возач мора да заустави возило.
- 3. Бициклиста се налази на коловозу, на споредном путу, испред раскрснице.

Прво морам да се зауставим испред линије заустављања, а затим да уступим првенство пролаза возилима која се крећу путем на који наилазим. Настављам вожњу тек када се уверим да то могу безбедно да учиним.

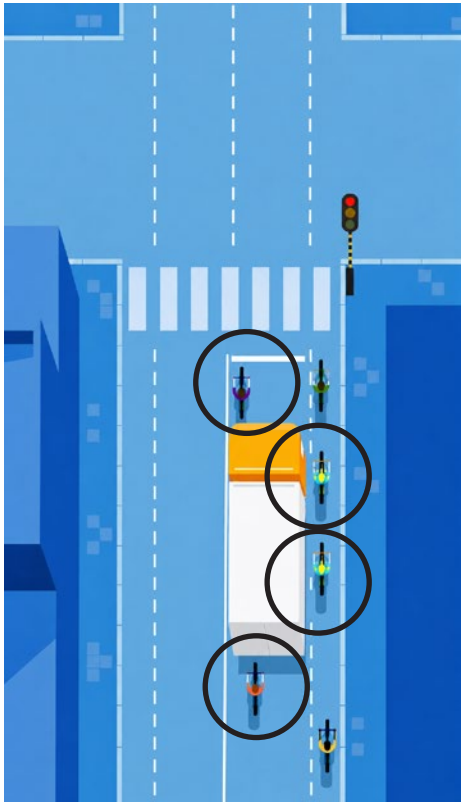
- 1. Бициклиста мора поштовати знак STOP.
- 2. Бициклиста може проћи кроз црвено светло ако нема возила.
- 3. При уласку у кружни ток треба пропустити возила која се већ налазе у кружном току.
- 4. Ако нема других возила, можеш проћи знак STOP без заустављања.

Опис за леву слику:

Бициклиста се креће сувише близу камиона и налази се у његовом мртвом углу. Возач камиона га можда не види, што може довести до опасне ситуације.

Опис за десну слику:

Бициклиста се креће сувише близу аутобуса и налази се у његовом мртвом углу. Возач аутобуса га можда не види, нарочито ако аутобус скреће или се укључује у саобраћај.

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

ВЕЛИКА ДИПЛОМА

додељује се

за успешно савладан програм радне свеске и показано знање из
области безбедне вожње бицикла

због чега стиче звање

БЕЗБЕДАН БИЦИКЛИСТА

Место: _____

Потпис наставника: _____

Датум: _____

Потпис родитеља: _____

Издавач

Агенција за безбедност саобраћаја
Булевар Михајла Пупина 2 (источни улаз)
11070 Нови Београд

Web адреса:

www.abs.gov.rs

Контакт имејл:

abs@abs.gov.rs
istrazivanja@abs.gov.rs

В.д. директора

Бранко Стаматовић

Главни уредник

Вељко Ђурчић

Приредили

Бојана Миљковић
Драгана Нојковић
Младен Ковач

Штампа

Агенција за безбедност саобраћаја
Тираж: 1.000
2026. година

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

656.18.052(035)

БЕЗБЕДНО на два точка: радна свеска / [припремили Бојана Миљковић,
Драгана Нојковић, Младен Ковач]. - Београд: Агенција за безбедност
саобраћаја, 2026 (Београд: Агенција за безбедност саобраћаја). - 55 стр. :
илустр. ; 25 cm

Кор. насл. - Тираж 1.000.

ISBN 978-86-89155-55-6

а) Бициклистички саобраћај -- Безбедност -- Приручници

COBISS.SR-ID 200392457

Чувај себе,
пази на друге!

Република Србија
Агенција за безбедност саобраћаја

www.abs.gov.rs